

3. Інновації під час рецесії: уроки минулого. KMBS Kyiv-Mohyla business school. 2021. URL: <https://kmbs.ua/index.php/ua/article/innovations-during-recession>.

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Кошавка А.О

*Науковий керівник: Жуковська В.М., д.е.н., доцент
Державний торговельно-економічного університету*

Після припинення бойових дій Україна зможе розпочати масштабну післявоєнну відбудову економіки. Післявоєнне відновлення економіки може бути складним та тривким процесом, оскільки війна значною мірою пошкодила економічний потенціал країни. В таких умовах суб'єкти підприємництва, що є важливими гравцями в економіці країни, мають знайти шляхи розвитку свого бізнесу та забезпечити його стабільність.

Особливості розвитку економічного потенціалу суб'єктів підприємництва в кризових умовах післявоєнного відновлення можуть включати наступні дії:

1. Відновлення та модернізація інфраструктури. Один з головних аспектів відновлення економіки після війни - це реконструкція інфраструктури. Західні країни можуть надавати фінансову допомогу для розбудови та модернізації енергетичних, транспортних, комунікаційних і інших систем. Це може допомогти забезпечити підприємствам необхідні умови для подальшого розвитку [1].

2. Для утримання конкурентних позицій на ринку в умовах цифрового проникнення комунікаційних технологій необхідно підтримувати високий адаптаційний рівень і готовність персоналу підприємства до змін [2, с.189].

3. Кризові умови створюють нові можливості для бізнесу: нові ринки можуть виникнути через збільшення попиту на певні товари та послуги, пов'язані з відновленням економіки, будівництвом, технологічними рішеннями, збільшенням ефективності тощо. Суб'єкти підприємництва повинні бути готові до цього та швидко реагувати на зміни на ринку.

4. Розвиток інновацій та нових технологій. Сучасні технології можуть допомогти суб'єктам підприємництва збільшити ефективність виробництва та зменшити витрати. Суб'єкти підприємництва повинні активно впроваджувати нові технології та інновації, що можуть забезпечити конкурентні переваги та збільшення прибутковості [1].

5. Готовність підприємств підвищувати рівень соціальної активності свого персоналу на робочому місці та надавати психологічну підтримку [2]. Суб'єкти підприємництва повинні також шукати інші джерела фінансування, наприклад, інвесторів, грантів, програм фінансування тощо.

Війну не закінчено, тому бізнес та громадяни України відчуватимуть її негативний вплив. Важливою роллю тут відіграє підтримка держави, а також готовність суб'єктів підприємництва до адаптації до нових умов і використання

нових можливостей. Наприклад, АТ КБ "ПРИВАТБАНК" та АТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК" продовжують працювати та надавати банківські послуги в умовах війни: активно впроваджують нові цифрові технології та допомагають українським військовим [3]. Креді Агріколь з початком війни в Україні має активну соціальну позицію, спрямував зусилля на підтримку клієнтів, співробітників і суспільства. Загалом за 8 місяців банк спрямував майже 20 млн гривень на різні благодійні проекти. ПриватБанк скасували комісії за перекази що пов'язані з волонтерською діяльністю, у період воєнного стану, скасували комісії для фізичних осіб і бізнесу за надсилання переказів на спеціальні рахунки НБУ для ЗСУ та допомоги потерпілим, спростили переказ коштів на підтримку ЗСУ та на гуманітарну допомогу тощо. Навіть під час війни банки залишаються максимально надійними, що ефективно протидіють дестабілізуючим чинникам. Так, Креді Агріколь підтримує потужні позиції по капіталу та ліквідності, а також має постійну підтримку міжнародної фінансової Групи, інвестує в цифрові рішення та мережу відділень, відновлює кредитування та запускає нові продукти [4].

У висновку зазначимо, що в умовах післявоєнного відновлення актуальними тактичними діями для суб'єктів підприємництва будуть: гнучка адаптація і диверсифікація діяльності при зменшенні витрат, використання пільгових кредитів та ефективне управління кадровим розвитком.

Література:

1. Богдан Т. Відбудова економіки: напрямки, важелі, інститути. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/25/686208/>.
2. Жуковська В.М. Соціальний розвиток організації: потенціал, управління, інновації: монографія. Київ.: КНТЕУ. 2018. 352 с.
3. Як працює ПриватБанк в умовах воєнного стану URL: <https://privatbank.ua/help>
4. Як креді агріколь підтримує суспільство, клієнтів та співробітників під час війни. URL: <https://credit-agricole.ua/ru/o-banke/pres-centr/novini/yak-kredi-agrikol-pidtrimuye-suspilstvo-kliiyentiv-ta-spivrob-1366>.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Лапченко І.В.

*Науковий керівник: Баталова А.Б., ст. викл.
Сумський національний аграрний університет*

Розвиток економічного потенціалу суб'єктів підприємництва є одним з ключових чинників забезпечення стабільності економіки країни. Однак, в кризових умовах післявоєнного відновлення, які характеризуються високими ризиками та невизначеністю, потрібно на державному рівні створити такі соціально-економічні умови, які б сприяли розвитку суб'єктів підприємництва.